

Bediüzzaman Büyük Millet Meclisi'nde

Üstadın 19 Ocak 1923'te Mecliste Milletvekillerine okuduğu Beyanname

Ey Mücahidin-i İslâm ve ey ehlil hall vel akd!

Bu fakirin, bir meselede on sözünü, bir kaç nasihatini dinlemenizi rica ediyorum:

Evvelâ: Şu muzafferiyetteki harikulâde nimet-i ilâhiye bir şükür ister ki devam etsin, ziyade olsun. Yoksa ni'met şükürü görmezse, gider. Madem ki Kur'ân'ı, Allah'ın tevfiğiyle düşmanın hücumundan kurtardınız. Kur'ân'ın en sarih ve en kat'î emri olan Salat gibi feraizi imtisal etmeniz lâzımdır. ,Tâ onun feyzi böyle harika suretinde üstünüzde tevalî ve devam etsin.

Saniyen: Âlem-i İslâm'ı mesrur ettiniz, muhabbet ve teveccühünü kazandınız. Lâkin o teveccüh ve muhabbetin idamesi, şeair-i İslâmiye'yi iltizam ile olur. Zira Müslümanlar İslâmiyet hesabına sizi severler.

Salisen: Bu âlemde evliyaullah hükmünde olan gazi ve şühedalara kumandanlık ettiniz.. Kur'ân'ın evamir-i kat'iyyesine imtisal etmekle, öteki âlemde de o nuranî güruha refik olmaya çalışmak, sizin gibi âlihimmeklilerin şe'nidir. Yoksa burada kumandan iken, orada bir neferden istimdad-ı nur etmeye muztar kalacaksınız. Bu dünya-yı deniye şân ve şerefiyle öyle bir meta' değil ki; sizin gibi insanları işba' etsin, tatmin etsin ve maksud-ı bizzat olsun.

Rabian: Bu millet-i İslâm'ın cemaâtları, çendan bir cemaat namazsız kalsa, fasık da olsa, yine başlarındakini mütedeyyin görmek ister. Hatta ûmum Kürdistan'da umum me'murlara dair en evvel sordukları sual bu imiş: "Acaba namaz kılıyor mu?" derler. Namazı kılsa, mutlak emniyet ederler. Kılmazsa, ne kadar muktedir olsa, nazarlarında müttehemdir.

Bir zaman Beytüşşebab aşâirinde isyan var idi. Ben gittim sordum, "sebep nedir?" Dediler ki: Kaymakamımız namaz kılmıyordu, rakı içiyordu. Böyle dinsizlere nasıl itâat edeceğiz?" bu sözü söyleyenler de namazsız, hem de eşkiya idiler

Hamisen: Enbiyanın ekseri Şark'tan ve hükemanın ağlebi Garb'tan gelmesi, kader-i ezelinin bir remzidir ki; Şark'ı ayağa kaldıracak din ve kalbdır. Akıl ve felsefe değil. Madem Şark'ı intibaha getirdiniz, fitratına muvafık bir cereyan veriniz! Yoksa sa'yiniz ya heba'en gider veya muvakkat, sathî kalır.

Sadisen: Hasminız ve İslâmiyet düşmanı olan Frenkler, dindeki kayıtsızlığınızdan pek fazla istifade ettiler ve ediyorlar. Hatta diyebilirim ki; hasminız kadar İslâm'a zarar veren, dinde ihmalinizden istifade eden insanlardır. Maslahat-ı İslâmiye ve selâmet-i millet namına bu ihmal, a'mala tebdil etmeniz gerektir.

Görölmüyor mu ki; İttihatçıların o kadar harika azm ve sebat ve fedakârlıklarıyla, hatta İslâm'ın şu intibahına da bir

sebepler oldukları halde, bir derece dinde lâubâlîlik tavrını gösterdikleri için, dahildeki milletten nefret ve tezyif gördüler. Hariçteki İslâmlar, dindeki ihmallerini görmedikleri için hürmeti verdiler.

Sabian: Âlem-i küfür bütün vesaitiyle, medeniyeti ile, felsefesiyle, fûnunuyla, misyonerleriyle âlem-i İslâm'a hücum ve maddeten uzun zamandan beri galebe ettiği halde, âlem-i İslâm'a dinen galebe edemedi. Ve dâhilî bütün fırak-ı dalle-i İslâmiye birer kemiye-i kalile-i muzırta suretinde mahkûm kaldığı ve İslâmiyet metanetini ve salâbetini sünnet ve cemaatla muhafaza eylediği bir zamanda; laubaliyane, Avrupa medeniyet-i habise kısmından süzülen bir cereyan-ı bid'at-kârane sinesinde yer tutamaz. Demek âlem-i İslâm içinde mühim ve inkılâb-varî bir iş görmek, İslâmiyet'in desatirine inkıyad ile olabilir. Başka olamaz. Hem olmamış, olmuş ise de, çabuk ölüp sönmüş.

Saminen: Za'f-ı dine sebep olan Avrupa medeniyet-i sefihanesi yırtılmaya yüz tuttuğu bir zamanda ve medeniyet-i Kur'ân'ın zuhura yakın geldiği bir anda, lakaydane ve ihmalkârane müsbet bir iş görülmez. Menfice, tahribkârane iş ise, bu kadar rahnelere maruz kalan İslâm zaten muhtaç değildir.

Tasian: Sizin bu İstiklal Harbi'ndeki muzafferiyetinizi ve âlî bir hizmetinizi takdir eden ve sizi can u dilden seven cumhuru mü'minindir. Ve bilhassa tabaka-i avamdır ki, sağlam Müslümanlardır. Sizi ciddî sever ve sizi tutar ve size minnettardır. Ve fedakârlığınızı takdir ederler. Ve intibaha gelmiş en cesim ve müthiş bir kuvveti size takdim ederler. Siz dahi evamir-i Kur'ân'ı imtisal ile onlara ittisal ve istinad etmeniz, maslâhat-ı İslâm namına zaruridir. Yoksa, İslâmiyet'ten tecerrüd eden, bedbaht, milliyetsiz, Avrupa meftunu, Frenk mukallidlerini avam-ı müslimine tercih etmek; maslâhat-ı İslâm'a münafi olduğundan, Âlem-i İslâm nazarını başka tarafa çevirecek ve başkasından istimdat edecek.

Aşiren: Bir yolda dokuz ihtimal-i helâket, tek bir ihtimal-i necat varsa; hayatından vazgeçmiş mecnûn bir cesur lâzım ki, o yola sülûk etsin.

Şimdi yirmi dört saatten bir saati işgal eden farz namaz gibi, zaruriyat-ı diniyenin imtisalinde yüzde doksan dokuz ihtimal-i necat var. Yalnız gaflet ve tembellik haysiyetiyle bir ihtimal-i zarar-ı dünyevi olabilir. Halbuki feraizin terkinde doksan dokuz ihtimal-i zarar var. Yalnız gaflet ve dalâlete istinad eden tek bir ihtimal-i necat olabilir. Acaba, dine ve dünyaya zarar olan ihmal ve feraizin terkine ne bahane bulunabilir? Hamiyet nasıl müsaade eder? Bâhusus, bu güruh-ü mücahidin ve bu yüksek meclisin ef'ali taklid edilir. Kusurları ya taklid veya tenkid edilecek. İkisi de zarardır. Demek onlarda hukukullah, hukuk-u ibadî da tazammun ediyor.

Sırr-ı tevatür ve icma'ı tazammun eden hadsiz ihbaratı ve delaili dinlemeyen ve safсата-i nefis ve vesvese-i şeytandan gelen bir vehmi kabul eden adamlarla hakikî ve ciddî iş görülmez.

Şu inkılâb-ı azimin temel taşları sağlam gerek! Şu meclis-i âlinin şahsiyet-i mâneviyesi, sahip olduğu kuvvet cihetiyle, manay-ı saltanatı deruhte etmiştir. Eğer şair-i İslâmiye'yi bizzat imtisal etmek ve ettirmekle, ma'nay-ı hilâfeti dahi vekâleten deruhte etmezse; -hayat için dört şeye muhtaç, fakat an'ane-i müstemirre ile günde laakal beş defa dine muhtaç olan-şu fitratı bozulmayan ve lehviyat-ı medeniye ile ihtiyac-ı ruhiyesini unutmayan milletin hacat-ı diniyesini Meclis tatmin etmezse; bilmeceburiye ma'nay-ı hilâfeti tamamen kabul ettiğiniz, isme ve lâfza verecek. O manayı idame etmek için kuvveti dahi verecek. Halbuki Meclis elinde bulunmayan ve Meclis tarikiyle olmayan böyle bir kuvvet inşikak-ı asaya sebebiyet verecektir. İnşikak-ı asa ise; 'ya zıddır. Zaman cemaat zamanıdır. Cemaatin ruhu olan şahs-ı manevî daha metindir. Ve tenfiz-i ahkâm-ı şer'îye daha ziyade muktedirdir. Halife-i şahsî, ancak ona istinad ile vazâifi deruhte edebilir. Cemaatin ruhu olan şahs-ı manevî, eğer müstakim olsa, ziyade parlak ve kâmil olur. Eğer fena olsa, pek çok fena olur. Ferdin iyiliği de fenalığı da mahduttur. Cemaatin ise, gayr-ı mahduttur.

Harice karşı kazandığınız iyiliği, dahildeki fenalıkla bozmayınız. Bilirsiniz ki; ebedî düşmanlarınız ve zıdlarınız ve hasımlarınız, İslâm'ın şairini tahrip ediyorlar. Öyle ise, zaruri vazifeniz şairi ihya ve muhafaza etmektir. Yoksa şuursuz olarak şuurlu düşmana yardımdır. Şairde tehavün, zaaf-ı milliyeti gösterir. Zaaf ise düşmanı tevkif etmez, teşci eder.